

از سخنان علی (علیه السلام) در نهج البلاغه

ای بندگمان خدا!

از گفتار خداوند ارتفاع ببرید ، و از مواظب او بندگی کنید ، و اندرز الهی را بپذیرید ، خداوند هیچگونه عذری برای شما نگذاشته ، و حجت خود را بر شما تمام نموده است ، هر کاری را که دوست میدارید ، و آنچه را زشت میدانید ، بر ایقان بیان کرده است ، تا کار نیک پیشه سازید ، و از کار زشت دوری کنید .
پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله میفرمود : و بهشت در لایلهای ناراحتیها و تحمل زحمات و آتش دوزخ در میان خواهشهای نفسی ، پیچیده است . این را بدانید که پیروی خداوند همیشه با سختی و دشواری انجام میگیرد ؛ و هر گناهی در هوا و خواهشهای نفسی پدید میآید ، خداوند بپامزد آن کسی را که از شهوات خود دوری کند ، و ریخته هوای نفس را از وجود خود بر کند . هوای نفس در دنیا کترین چیزی است که انسان میتواند از خود دور سازد ، و همین است که پیوسته بد نال آن بسوی معصیت کشیده میشود ؛
ای بندگمان خدا!

بدانیکه که شخص یا ایمان شب را بصبح نمآورد ، و صبح را بصبح نمیرساند . مگر اینکه نسبت بخود ؛ خرد میگیرد . و پیش از آنچه (از وظائف) انجام داده ؛ تمنا دارد ؛
شما مانند پشیمانان نیکام خود باشید ، که قبل از شما گذشتند ؛ و همچون مسافران ، آماده حرکت از این جهان گشته ، و مراحل زندگی را چون منازل مسافران دنیا پیموده اند .
قرآن مجید

بدانیکه که قرآن اندر زده اند ، ای است که هرگز در اندرز خود خیالت نمیکند و سخنان نمیکوید ، و راههای آن است که هیچگاه کسی را گمراه نمیکرداند ، و سخن گویای است که دروغ

نمیگوید . هیچکس با این قرآن نمی نشیند ، مگر اینکه بصیرت و بینائی او بیشتر میگردد ، یا از ضعف ایمان و کوردلی وی کاسته میشود .

آگاه باشید که هیچکس بعد از آشنا گشتن با قرآن ، بجز دیگر نیازی ندارد ، و کسیکه با قرآن آشنا نیست ، روی بی نیازی نمی بیند . هوای دردهای (روحی و اخلاقی و اجتماعی) خود را از قرآن بخواهید ، و در سختیها و مشکلات خود از آن استمداد بجوئید ، که شفای زردگانین دردها یعنی آفر و نذی و ظلم و گمراهی در قرآن است .
نیاز مند بهای خود را بوسیله قرآن از خداوند بخواهید ؛ و یادوستی آن رو بخدا آورید ،

قرآن را در نزد بندگان دستاویز کار خود قرار ندهید ، زیرا بندگان چیزی بهتر از قرآن ندارند ، که بوسیله آن رو بخدا آورند ؛

آگاه باشید که قرآن شفاعت کننده است که شفاعتش پذیرفته میگردد ، و گویند - ایست که گفتارش تصدیق میشود . هر کس را قرآن در روز رستاخیز شفاعت کند ؛ شفاعتش قبول میشود . و هر کس را نادرت معرفی نمود ، گواهی او قبول خواهد شد .

گویند های در روز رستاخیز اعلام میکنند : آگاه باشید ؛ هر کس بگری غر از بند حقایق قرآن اغراض گرفتار عمل خود میگردد . شما هم بند حقایق قرآن بیافشاید و پیرو آن باشید قرآن را راههای خود بسوی خداوند ، و خیر خواه خویش بدانید ، و مقیاس سنجش افکار خود قرار دهید .

اسلام

تلاش کنید گسار نیک انجام دهید ، و نا آنچه که توانائی دارید ؛ آنرا بپایان برسانید در کارهای خود استقامت ورزید ، استقامت ؛ بر بار باشید ، بردبار ، تقوی پیشه سازید ، تقوی ؛ در آفرینش شما ، نظوری بوده که باید سعی کنید بان منظور و هدف برسید .

شماره برای دارید که همانند پرچمها در اهتزازند ، باید بوسیله آنها راه راست را پیدا کنید . اسلام هدفی دارد که باید بان برسید . با انجام حقوق الهی یعنی ؛ آنچه خدا برای شما واجب نموده و دستوراتی که برایتان بیان کرده است ؛ روی بجانب خدا آورید . من گواه شاعستم ، و در روز قیامت از شما دفاع خواهم کرد .

مری بکناء و عده ایی (قرآن) سخن میگویم . خداوند میفرماید : ان الذین قالوا ربنا الله ثم استقاموا تم نزل علیهم الملائكة ان لا تخافوا ولا تحزنوا و ابشروا بالجنة التي كنتم توعدون یعنی کسانیکه گفتند ، خالق ما ، خداوند یکناست ؛ پس در این

عقبه ثابت ماندند . فرشتگان بانها میگویند : ترسید و تمکین مباشید که شمارا موده به بهشتی میدهیم که بشما داده شده بود .

اکنون شما که گفته اید خدای ما پروردگار یکتاست ، باید در عمل بکتاب او (قرآن) و پیروی از دستورات او ، در راه بندگی او ، ثابت قدم باشید . از این راه بیرون نروید ، و بدعتی در آن نگذارید ، و از این راه روی نگردانید . زیرا آنها که روی بر تافته اند ، در روز رستاخیز از نظر رحمت دورند .

یکدل و یکر زبان باشید .

از تلون و تفرق و دوری پرهیز کنید . یکدل و یک زبان باشید . انسان باید زبان خویش را حفظ کند که این زبان ، هنوز کشفی است !

بخدا قسم پرهیز کاری را بحال کسی سودمند نمی بینم ؛ مگر اینکه زبان خویش را نگاهدارد . زبان شخص با ایمان در پشت دل او قرار دارد ، و دل منافق در پشت زبان اوست . زیرا شخص با ایمان هر گاه بخواهد سخنی بگوید ، نخست آنرا در دل میسجد ، اگر خوب بود ؛ آشکار میسازد ، و چنانچه بد بود ، سر قندق میکند ؛ ولی شخص منافق هر چه بی زبانش بیاید ، میگوید بدون اینکه فکر کند که بشع اوست یا زبان او .

بهمینا کرم (س) فرمود : ایمان کسی اصلاح نمیشود تا اینکه دل او اصلاح گردد و دل او اصلاح نمیگردد ؛ مگر اینکه زبانش ، اصلاح شود .

تأمنیوانید سعی کنید هنگامیکه خدایا ملاقات میکنید (یعنی برندگی روز رستاخیز یاد میگردید) دست شما آلوده بخون و اموال بیگناهان و زبان شما آلوده بحقیقت و آبروی مسلمانان نباشد .

در غذای روح نیز دقت کنید

حضرت حسن مجتبی علیه السلام میفرماید : «عجبت لمن يتفكر في ما كوله كيف لا يتفكر في معقوله فيجتنب بطنه ما يؤذيه ويورد صدره ما يرديه» .

یعنی تعجب میکنم از افرادی که در غذای جسم خود دقت میکنند ولی در غذای جان خویش تفکری ندارند . منته خود را از طعام مشر حفظ میکنند اما دل خودشان را از افکار بلید و مسموم مصون نمیدارند .